

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

gen af februar 1954. Såfremt man her i tinget måtte anse det for ønskeligt at gøre denne frist noget længere, er jeg villig til at overveje en forlængelse af prisaftaleloven indtil udgangen af marts 1954.

Når jeg foreslår en forlængelse af den gældende prisaftalelov, er det, fordi vi selv sagt ikke på dette vigtige område kan risikere at bryde kontinuiteten ved, at den nugældende lovgivning udløber, uden at der er levnet tid til forsvarlig behandling og vedtagelse af de bestemmelser, der skal være gældende for fremtiden. Selvom der kan være delte meninger om indholdet af den gældende midlertidige prislov, har jeg foreslået en uforandret forlængelse af denne, idet jeg går ud fra, at der kan være enighed om, at det ikke vil være praktisk nu at diskutere ændring i den midlertidige lovgivning om priser og aftaler, men at kræfterne i denne samling bør koncentreres om spørgsmålet om indretningen af en varig lovgivning på dette område.

Om administrationen og den gældende prisaftalelov vil jeg gerne sige, at prismyndighederne i det forløbne år har fortsat udviklingen af de ekstraordinære indgreb i prisdannelsen, der havde deres årsag i efterkrigsårenes vareknaphed og inflation. Medens der pr. 15. november sidste år, d. v. s. på tidspunktet for lovens vedtagelse, var 28 maksimalpris- og avanceordninger, er der nu kun 4 af disse tilbage; 24 ordninger er altså i årets løb blevet ophævet.

De resterende 4 pris- og avanceordninger omfatter cement, jern og stål, rugbrød samt endelig en maksimalavanceordning for beregning af salær i tilfælde af prisændringer ved tilbudsafgivelse. Indenfor cementproduktionen findes som bekendt kun to virksomheder, af hvilke den ene er langt den største, og salget reguleres og dirigeres gennem et omfattende aftalesystem. For jern og stål er den gældende ordning begrundet i det omfattende aftalesystem, der der findes indenfor importen. For rugbrødens vedkommende er prisordningen nødvendiggjort af den gældende tilskudsordning.

Blandt de ophævede ordninger var de vigtigste ordningerne for indenlandsk brændsel, for træ og for skotøj. Det er glædeligt, at den rigeligere vareforsyning og normaliseringen af erhvervslivet har muliggjort af-

vikling af denne form for indgreb i prisdannelsen.

Drøftelsen af de problemer, der knytter sig til en varig trustlovgivning, vil jeg foreslå udsat indtil fremsættelsen af trustlovforslaget, men jeg vil gerne ved denne lejlighed til orientering fremsætte nogle bemærkninger om prisudviklingen her i landet.

Den stigning i priserne på verdensmarkedet, der fulgte efter Koreakrigens udbrud, kulminerede i foråret 1951. Priserne faldt derefter i henhold til det internationale råvareprisindex med henved 25 pct. indtil udgangen af 1952. Derefter har de internationale råvarepriser ligget nogenlunde stabilt eller svagt faldende, dog naturligvis med forskellige bevægelser som følge af uensartede markedsforhold. Faldet i verdensmarkedets priser slog igennem i det danske engrospristal fra juni 1951. På dette tidspunkt kulminerede engrospristallet på et niveau af 390 og har siden i det store og hele været faldende, således at det i september dette år lå på 336 eller 14 pct. under niveauet i sommeren 1951. Medens engrospriserne har været faldende siden sommeren 1951, fortsatte stigningen i detailpriserne efter dette tidspunkt, således at detailpristallet fra juli 1951 til januar 1953 steg fra 366 til 378. Først i april 1953 indtraf der et lille fald i detailpristallet, nemlig med 3 points til 375, og derved er det blevet. Det nye pristal er offentliggjort i dag, og det er uforandret 375. Der er således hverken indtruffet prisfald ved opgørelsen i juli i år eller nu i oktober. Medens de danske engrospriser er faldet med 54 points i de to år, der er forløbet siden kulminationen i sommeren 1951, er detailpristallet i løbet af samme periode steget, således at det i oktober i år lå 9 points højere end i juli 1951.

Faldet i engrospriserne er med andre ord ikke slået igennem i detailpristallet. Nu er det jo klart, at der er flere forskellige årsager til, at detailpristallet ikke udvikler sig parallelt med engrospristallet. For det første medfører fremgangsmåden ved opgørelsen af de to pristal, at prisbevægelserne først kommer til udtryk i detailpristallet på et senere tidspunkt end i engrospristallet. Endvidere indeholder detailpristallet en række poster, der ikke indgår i engrospristallet; det drejer sig i første række om huslejer og skatter. Desuden er bevægelsen i detail-